

Sonkajärven kunta

Tarkastuslautakunta

ARVIOINTIKERTOMUS VUODELTA 2023

Sisällysluettelo

1. Tarkastuslautakunnan tehtävä, kokoonpano ja työskentely.....	3
2. Edellisten vuosien arviointikertomusten johdosta tehtyjen toimenpiteiden arviointi ja havainnot valtuustokaudelta.....	4
3. Arvio asetettujen toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden saavuttamisesta.....	4
3.1 Kuntastrategia 2022 – 2025.....	4
3.2 Kunnanvaltuusto ja –hallitus.....	5
3.3 Sukevan aluelautakunta	8
3.4 Sivistyslautakunta.....	8
3.5 Tekninen lautakunta	12
3.6 Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen	15
3.61 Kunnan taloudellisten tunnuslukujen kehitys.....	15
3.62 Vertailu Pohjois-Savon muihin kuntiin	19
3.62 Investoinnit	20
3.7 Tytäryhtiöt.....	21
4. Henkilöstö	22
5. Sisäinen valvonta ja riskien hallinta	22
5.1 Riskien hallinta	22
5.2 Sisäinen valvonta	23
6. Tarkastuslautakunnan havainnot /mietteitä/pohdintoja tulevaan	24

1. Tarkastuslautakunnan tehtävä, kokoonpano ja työskentely

Kunnanvaltuuston valitseman tarkastuslautakunnan tehtävänä on kuntalain 121 § mom. 4 mukaan valmistella valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat sekä arvioida, ovatko valtuuston asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla.

Tarkastuslautakunnan tehtävänä on myös valvoa Kuntalain 84 § 2 momentissa tarkoitettuja kunnan luottamushenkilön ja viranhaltijan sidonnaisuusilmoituksia sekä saattaa ilmoitukset edelleen valtuuston tiedoksi.

Sonkajärven kunnanvaltuusto on päätöksellään 16.8.2021 § 33 valinnut tarkastuslautakuntaan jäsenet ja varajäsenet ajalle 1.8.2021-31.5.2025 seuraavasti:

jäsen

Ester Halonen
Seppo Kainulainen
Eila Leskinen
Tarja Pirkkalainen
Esa Tauriainen

varajäsen

Elvi Niskanen
Arto Kainulainen
Anneli Suutarinen
Aila Siilin-Huttunen
Eero Raatikainen

Kunnanvaltuusto valitsi puheenjohtajaksi Tarja Pirkkalaisen ja varapuheenjohtajaksi Seppo Kainulaisen.

Kuntalain mukaisesta tilintarkastuksesta on huolehtinut tilintarkastusyhteisö BDO Auditor Oy. Vastuunalaisena tilintarkastajana on toiminut vuoden 2022 osalta HT - ja JHT –tilintarkastaja Pentti Tanskanen ja avustavana tarkastajana Eija Susitaival. Heidän kanssaan tehty työ päättyi keväällä 2023 vuoden 2022 arvioinnin ja tilintarkastuksen jälkeen. Siihen saakka tarkastuslautakunnan sihteerinä on toiminut Pentti Tanskanen. Vuoden 2023 vastuullisena tilintarkastajana aloitti JHT, KHT Jarmo Raati kunnanvaltuuston päätöksen 14.11.2022 § 45 mukaisesti BDO Auditor Oy:ltä. BDO Auditor Oy:n 16.8.2023 päivätyn ilmoituksen jälkeen tehtävää on hoitanut JHT, HT Tuomas Peltoperä. Tilintarkastajan osallistuessa etäyhteydellä ovat lautakunnan sihteerinä toimineet Ester Halonen, Eila Leskinen ja Seppo Kainulainen.

Arviointia varten lautakunta on hyväksynyt toimikaudekseen arviointisuunnitelman vuosittaisine painopistealueineen ja tarkemman työohjelman kutakin vuotta varten. Vuoden 2022 arviointikertomuksen jättämisen jälkeen tarkastuslautakunta on kokoontunut kymmenen kertaa.

Lautakunta on tavannut kunnanvaltuuston ja kunnanhallituksen puheenjohtajat sekä johtavia viranhaltijoita ja kuullut heiltä katsaukset elinkeino- ja muista kunnan ja kuntakonsernin ajankohtaisista asioista sekä toiminnan ja talouden toteutumisesta. Lautakunta on kuullut elinvoimatoiminnan, henkilöstöasiantuntijaa, työllisyysasioiden, teknisen toimen, rakennusvalvonnan, liikunta- ja nuorisotyön, etsivän nuorisotyön, vesihuoltolaitoksen edustajia, koulutoimen sekä Sukevan aluesihteerä. Lisäksi lautakunnan kuultavana ovat olleet Sonkakoti Oy:n toimitusjohtaja ja Sonkajärven Vesi Oy:n hallituksen puheenjohtaja, hen-

kilöstöjärjestöjen edustajat sekä Sonkajärven MTK ja Sonkajärven Yrittäjien edustajia. Lautakunta tutustui vuoden 2024 puolella Rutakon yhtenäiskoulun tiloihin. Arvioinnin pohjana ovat lisäksi olleet jäsenten 2023 - 2024 vuoden aikana tekemät käytännön havainnot eri lautakuntien alaisesta toiminnasta ja taloudesta sekä tilintarkastajan antamat raportit.

Arviointikertomuksen laatimista varten lautakunta on tutustunut vuoden 2023 talousarvioon, hallintoelinten päätöksiin, kunnanhallituksen allekirjoittamaan tilinpäätökseen ja toimintakertomukseen sekä henkilöstökertomukseen.

Tarkastuslautakunta on saanut selvitykset tilintarkastajan suorittamista tarkastuksista ja lautakunta on käsitellyt tilintarkastuskertomuksen.

Tarkastuslautakunta totesi lautakunnan jäsenten ja varajäsenten seuraavat esteellisyydet:

- Tarja Pirkkalainen; Ylä-Savon Sote kuntayhtymän valtuusto (30.6.2023 saakka), puheenjohtajuuden perusteella
- Seppo Kainulainen; Ylä-Savon Sote kuntayhtymän tarkastuslautakunta (30.6.2023 saakka), jäsenyyden perusteella
- Ester Halonen; Ylä-Savon Jätehuolto Oy:n hallituksen jäsenyyden ja Riikinvoima Oy:n, yhtiökokousedustajuuden perusteella.

2. Edellisten vuosien arviointikertomusten johdosta tehtyjen toimenpiteiden arviointi ja havainnot valtuustokaudelta

Kunnanvaltuusto on 12.6.2023 § 37 merkinnyt vuoden 2022 arviointikertomuksen tiedoksi ja pyytänyt kunnanhallitukselta selvitystä arviointikertomuksessa esitetyistä havainnoista lokakuun loppuun mennessä. Kunnanvaltuusto on 13.11.2023 § 67 merkinnyt tiedoksi tarkastuslautakunnan väliraportin. Kunnanvaltuusto on kokouksessaan 13.11.2023 § 66 merkinnyt tiedoksi kunnanhallituksen selvityksen.

Tarkastuslautakunta toteaa, että edellisten vuosien arviointikertomuksissa esitetyt havainnot on kunnanhallitus pääosin huomionnut kunnan toimintojen ja talouden suunnittelun ja toteutuksen ohjaamisessa. Erityisesti sivistyslautakunta on huomionnut myönteisesti tarkastuslautakunnan havainnot edellisessä arviointikertomuksessa.

3. Arvio asetettujen toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden saavuttamisesta

3.1 Kuntastrategia 2022 – 2025

Sonkajärven kuntastrategia vuosille 2022-2025 on hyväksytty kunnanvaltuustossa 2.5.2022 /11 §. Strategian tahtotilana on, että Sonkajärvi on ihmisille ja yrityksille viihtyisä, turvallinen ja elinvoimainen asuin- ja toimintaympäristö. Sonkajärvellä on yhdessä tekemisen taitoa, toki jokaisen taitoja arvostaen.

Sonkajärvi tarjoaa vaihtoehdon ja mahdollisuuden asua maaseutumaisessa ja luonnonläheisessä ympäristössä, jossa palvelut ovat hyvin saatavilla. Kuntastrategiassa on esitetty tavoitteet, toimenpiteet ja mittarit jokaiselle menestystekijälle ja ne ovat kaikkia toimielimiä ja tulosalueita sitovia. Tavoitteita on asetettu elinvoimaiselle kunnalle, hyvinvoivalle kuntalaiselle, seudulliselle yhteistyölle, vahvalle ja itsenäisen kunnan taloudelle sekä osaavalle ja hyvinvoivalle henkilöstölle.

3.2 Kunnanvaltuusto ja –hallitus

Yleistä

Tavoitteiden toteutuminen on tilinpäätöksessä 2023 arvioitu keskeisten talousmittareiden näkökulmasta.

Hyvinvointialueiden toteutumisen myötä on kunta ollut aktiivisesti mukana aiempien kuntayhtymien purkamisessa.

Kunnan ja hyvinvointialueemme välisen vuokrasopimuksen ennalleen jääminen sai oman sinettinsä Hallinto-oikeuden päätöksellä alkuvuodesta 2024.

Kunnan hallintosäännön päivittämistä valmisteltiin huolella vuoden 2023 aikana ja hallintosääntö vahvistettiin kunnanvaltuustossa 5.2.2024 § 4.

Kunnan tiedottaminen on keskeinen ja vuosien myötä parantunut. Kuntalaiset odottavat sen edelleen kehittämistä. Miten varmistetaan kaikkien kuntalaisten tiedonsaanti säännöllisesti?

Kehittämiskohteet

- Tarkastuslautakunta odottaa strategisten mittareiden määrittämistä nykyistä selkeämmin niin talousarviossa kuin tilinpäätöksessä, jotta tavoitteet sekä toteumat tulevat selkeästi ja yhtenäisesti esiin koko kunnan toimien osalta.
- Elinkeinojen kehittämisessä on vahvasti panostettu erilaisten hankerahoitusten valmisteluun. Osa niistä toteutui.
- Tarkastuslautakunta odottaa kunnalta vahvaa sitoutumista edelleen yrittäjäyhteistyön kehittämiseen ja myös luottamushenkilöiden mukaan saamiseen tähän työhön. Yhteisten aamukahvitapaamisten ohella on yritysvierailujen merkitys keskeinen.
- Tarkastuslautakunta katsoo, että hyvinvointialueen ja kunnan ennaltaehkäisevään työhön on saatava yhteinen, toimiva yhteistyömalli.
- Tarkastuslautakunta odottaa, että kunnan sisäisen valvonnan ohje, konserniohjeet ja omistajapolitiikka ajantasaisesti ajantasaistetaan.

Tarkastuslautakunta korostaa jokaisen luottamushenkilön, viranhaltijan ja työntekijän kunnioittamista omassa roolissaan. Yhteistyö ja rakentava keskustelu on kunnallisen demokratian perusta. Kunnan henkilöstö on kunnan keskeinen voimavara ja tekijä. He tuottavat palvelumme.

Konserniohjaus

Kunnanhallituksen rooli omistajaohjauksessa ja konserniohjauksessa on keskeinen.

Kehittämiskohteet

Konserniohjeen päivittämisen yhteydessä on varmistettava tarkastuslautakunnan tiedonsaantioikeudet konsernin yhtiöiden osalta.

Tarkastuslautakunta esittää, että konserniin kuuluvan yhtiön on merkittävien päätösten osalta pyydettävä ennakkopäätös kunnanhallitukselta konserniohjeen mukaisesti.

Yleishallinto

Yleishallinnon tavoitteet ovat toteutuneet.

Yleishallinnon tehtävänä on vastata kunnan hallinnosta, talouden suunnittelusta ja seurannasta sekä kunnanvaltuuston ja –hallituksen päätösten valmistelusta ja toimeenpanosta.

Yleishallinnon kustannuspaikka ylitti talousarvion. Perustelut on tuotu esille tilinpäätöksessä.

Yleishallinto on hoitanut tehtävänsä onnistuneesti.

Työllistäminen

Yleistä

Työllistämisen tulosalue tarjoaa nuorille ja pitkäaikaistyöttömille mahdollisuuksia työllistymiseen ja työelämään tai koulutukseen sijoittumiseen. Panostamalla nuorten ja pitkäaikaistyöttömien työllistämiseen edistetään kuntalaisten ja erityisesti nuorten hyvinvointia ja ehkäistään syrjäytymistä.

Työllisyyden kuntakokeilu päättyy 31.12.2024, kun TE-palvelujen järjestämisvastuu siirtyy kunnille 1.1.2025. Sonkajärven kunta haki syksyllä 2023 valtioneuvostolta poikkeuslupaa Ylä-Savon työllisyysalueen perustamiseen. Tieto poikkeusluvan myöntämisestä saatiin vuodenvaihteen jälkeen. Ylä-Savossa TE-palvelut tulee järjestämään lisälmen ja Kiuruveden kaupunkien sekä Vierevän, Pielaveden ja Sonkajärven kuntien muodostama Ylä-Savon työllisyysalue.

Työllistämisen tavoitteena on kasvattaa niiden asiakkaiden työkykyä tai osaamista, joiden työllistyminen avoimille työmarkkinoille sitä edellyttää. Työmarkkinatuen kuntaosuutta koskeva sääntely muuttuu työllisyysalueuudistuksen yhteydessä siten, että kunnan rahoitusvastuu kasvaa ja aikaistuu.

Työmarkkinatuen kuntaosuuksien toteuma oli 113 210 euroa eli muutetun talousarvion 100 000 € ylittyi (alkuperäinen 200 000 € osalta alittui).

Ruokapalvelut

Yleistä

Tavoitteet toteutuivat ruokapalvelujen osalta huolimatta vuoden aikana tapahtuneesta merkittävästä kustannusten noususta. Sansian kilpailuttamiin elintarvikesopimukseen tuli myös merkittäviä hinnankorotusilmoituksia vuoden aikana. Koulujen ateriasuoritteiden yksikköhinta on alittanut talousarvioin tavoitteen.

Tavoitteen mukainen lähiruuan osuus hankinnoista on 18 % ja sen osuus laski edellisestä vuodesta, on kuitenkin edelleen yli asetetun tavoitteen (17 %).

Tarkastuslautakunta suosittelee edelleen uusien lähiruokamahdollisuuksien kartoittamista ja toteuttamismahdollisuuksia esimerkiksi naudan- ja sianlihan osalta.

Terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen

Yleistä

Ylä-Savon SOTE kuntayhtymä on purettu ja 1.1.2023 alkaen lakisääteisten sosiaali- ja terveystalvelujen järjestämisestä on vastannut Pohjois-Savon hyvinvointialue. Ympäristöhuollon, -suojelun ja eläinlääkinnän palvelujen tuottamisesta on vastannut lisalmen kaupunki vastuumallin mukaisesti.

Lomituspalveluja hallinnoi lisalmen kaupunki. Palvelut ovat erittäin tärkeitä maatalousyrittäjien jaksamisen ja hyvinvoinnin kannalta.

Vanhus- ja vammaisneuvosto on toiminut aktiivisesti mm. tekemällä aloitteita kunnan eri toimielimille, pitämällä yhteyttä hyvinvointialueen luottamushenkilöihin sekä tekemällä yhteistyötä naapurikuntien kanssa.

Kylä- ja yhdistysparlamentti on työskennellyt toimintaperiaatteidensa mukaisesti edunvalvonta ja yhteistyöelimenä kunnan suuntaan edistäen kuntalaisten osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksia.

Elinkeinojen kehittäminen

Elinkeinojen kehittämistä toteutetaan kuntastrategian mukaisesti. Tulosalueen tehtävänä on yritystoiminnan ja elinkeinoelämän edellytysten ja työpaikkojen turvaaminen.

Elinvoimakoordinaattorin tehtävänä on edistää yrittäjyyttä, matkailua, kylien toimintaa ja elinvoimaa.

Tavoitteet on toteutuneet strategian mukaisesti.

Kehittämiskohteet

Tarkastuslautakunta esittää, että elinkeinojen kehittämiseksi laaditaan painopisteet yhdessä yrittäjäjärjestöjen kanssa.

3.3 Sukevan aluelautakunta

Sukevan aluelautakunnassa ovat tavoitteet toteutuneet.

Sukevan aluelautakunta turvaa yhteistyössä muiden lautakuntien kanssa kunnalliset lähipalvelut Sukevan alueen asukkaille sekä vahvistaa Sukevan alueen yhteisöllisyyttä. Sukevalle asettuneet ukrainalaiset osallistuivat tapahtumiin innokkaasti.

3.4 Sivistyslautakunta

Yleistä

Sivistyslautakunnan eri tulosalueiden toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet ovat toteutuneet hyvin.

Sivistyslautakunnan toimintakate ylitti tavoitearvion 0,5 %. Tavoitearvion ylitykseen ovat vaikuttaneet ennakoitua suuremmat palkankorotukset ja yleinen kustannustason nousu.

Tarkastuslautakunta kiittää sivistyslautakunnan toimintakertomusta, jossa tilikauden toiminta on kerrottu laajasti tulosalueittain. Tavoitteiden toteutuminen on esitetty määritetyillä mittareilla ja tunnusluvuilla riittävän hyvin, jolloin siitä saa hyvän kuvan tulosalueiden toiminnasta.

Varhaiskasvatus

Varhaiskasvatuksen tehtävänä on järjestää ja kehittää lapsille turvallisia, monipuolisia ja yksilölliselle kehitykselle ja oppimiselle myönteisiä varhaiskasvatuspalveluja yhdessä vanhempien ja muiden lapsia ja lapsiperheitä tukevien tahojen kanssa.

Varhaiskasvatusta on järjestetty Nallemuorin ja Nallelan päiväkodeissa Sonkajärvellä ja Männikön päiväkodissa Sukevalla sekä kolmessa perhepäivähoitokodissa. Esiopetusta on järjestetty Yhtenäiskoulun esiopetusryhmässä ja Männikön päiväkodissa Sukevalla. Lasten vuorohoitoa on ollut tarjolla Nallemuorin ja Männikön päiväkodeissa.

Yleistä

- Aikaisempaa enemmän alle 3-vuotiaita on osallistunut varhaiskasvatukseen.
- Perheentalotoimintaa on järjestetty kunnan ja järjestöjen yhteistyönä.
- Henkilöstön rekrytoinnissa on ollut haasteita, varsinkin määräaikaisten varhaiskasvatuksen opettajien tehtävien osalta.

Toiminnalliset tavoitteet

Laadukas varhaiskasvatus

- Lapsen varhaiskasvatussuunnitelma on laadittu ja arvioitu tavoitteen mukaisesti jokaiselle lapselle.
- Asiakastyytyväisyys varhaiskasvatussuunnitelman laatimiskeskusteluihin on varsin hyvä kyselyn mukaan (4,3/5).
- Ryhmäkohtaisen varhaiskasvatussuunnitelmien laatiminen ja arviointi on toteutunut hyvin.
- Henkilöstön täydennyskoulutukseen (2x/vuosi) on osallistunut tavoitteen mukaisesti 90 % työntekijöistä.
- Henkilöstön kehittämisiltoihin/päiviin tavoitteen mukaan kaikki työntekijät ovat osallistuneet kaksi kertaa vuodessa.

Varhaiskasvatuspalvelujen järjestäminen perheiden tarpeista käsin

- Varhaiskasvatuspalvelut palvelevat perheiden arkea asiakastyytyväisyyskyselyn mukaan hyvin (4,7/5).

Taloudelliset tavoitteet

- Toimintakate alitti tavoitearvion 3,1 %.

Varhaiskasvatuksen toiminnan riskeinä ovat henkilöstön rekrytointiin liittyvät haasteet, varsinkin pitkiin sijaisuuksiin. Myös työkyvyn ylläpitämiseen on kiinnitettävä huomiota.

Koulutoimi

Perusopetuksen tehtävänä on taata kaikille kunnassa asuville lapsille tasapuoliset ja suotuisat olosuhteet kasvulle, oppimiselle ja kehitykselle.

Toisen asteen lukiokoulutuksen tarkoituksena on tarjota monipuoliset jatko-opintovalmiudet kotikunnan lukiossa.

Koulut toimivat kahdessa keskuksessa, Sonkajärven koulukeskuksessa ja Sukevan koulussa.

Yleistä

- Perusopetuksen oppilasmäärä on vähentynyt edelleen.
- Kouluissa ei ole esiintynyt päihteiden käyttöä ja kurinpitovirastoisten määrä on vähentynyt vuosien mittaan, oppilashuollollisen tuen tarve on kuitenkin edelleen kasvava.
- Opiskeluilmapiiri on ollut hyvä ja opettajien kokemus työskentelystä on ollut hyvä.
- Kaikkien lukion ikäluokkien kuuluessa maksuttomuuden piiriin opiskelijoita on hakeutunut myös muihin lukioihin.
- Koulukuljetuskustannukset ovat nousseet merkittävästi edelliseen tilikauden verrattuna.

Toiminnalliset tavoitteet

Kunnassa on laadukas perus- ja lukio-opetus sekä varhaiskasvatus

- Tavoitteen mukaisesti jokainen päättövaiheen oppilaista on saanut päästötodistuksen ja jatko-opintopaikan.
- Sonkajärven lukioon hakeutui 50 % ikäluokasta ylittäen tavoitteena olleen 40 %

Lasten ja nuorten syrjäytymisen ehkäisy

- Koulukuraattorin ja –psykykkarin osalta palvelut ovat toteutuneet suunnitellusti (2,5 pv/vk).
- Koulupsykologin palveluissa on ollut vajetta koko vuoden ajan.
- Koulutsempparin ja kouluyhteistyöntekijän työ on edistänyt kouluun ja yhteiskuntaan kiinnittymistä.
- Työllistymistä on tuettu TET-jaksoilla.

Kuntalaisten terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen

- Yhdistyksille on jaettu toiminta- ja tapahtuma-avustuksia lähes tavoitteena olleen 29 000 euron verran.

Taloudelliset tavoitteet

- Toimintakate ylitti tavoitearvion 2,2 %.

**Perusopetuksen oppilasmäärät vähenevät edelleen.
Todennäköisenä riskinä on opiskeluhuollon heikentyminen.**

Tarkastuslautakunnan mielestä kunnan panostus koulutoimeen on ollut kiitettävää.

Joukkoliikenne

Tavoitteena on järjestää kunnan alueella kattava ja kustannustehokas kuljetusverkosto yhteistyössä koulutoimen sekä sosiaali- ja terveystoimen kuljetusten kanssa.

Pali-liikenne on järjestetty koko kuntaa kattavana.

Toiminnalliset tavoitteet

Kunnassa on hyvät liikenneyhteydet ja säilytetään vähintään nykyinen taso

- Asiakastyytyväisyyskyselyn perusteella Pali-liikenne on riittävä ja palvelutaso hyvä.

Joukkoliikenne on sujuvaa ja kustannustehokasta yli kuntarajojen ja kustannusnousu <5 %

- Kuntien maksuosuudet ELY-keskukselle ovat nousseet.

Taloudelliset tavoitteet

- Toimintakate alitti tavoitearvion 4,2 %.

Vapaa sivistystoimi

Tulosalueeseen kuuluvat kansalaisopisto, kirjasto ja kulttuuritoimi.

Kansalaisopisto

Kansalaisopiston tavoitteena on tarjota hyvät mahdollisuudet omaehtoiselle oppimiselle, kansalaisvalmiuksien kehittämiseksi, yhteisöllisyydelle ja osallisuudelle.

Toiminnalliset tavoitteet

Kansalaisopiston kurssien lukumäärä vähintään 80 kpl/vuosi

- Kurseja on toteutettu reilusti yli tavoitteen 150 kpl.

Kirjasto

Kirjastotoiminnan tavoitteena on edistää väestön yhdenvertaisia mahdollisuuksia sivistykseen ja tiedon saatavuuteen sekä elinikäiseen oppimiseen.

Toiminnalliset tavoitteet

Kirjastojen lainausten, kävijöiden verkkokäyntien määrä/v, kasvu 2 %

- lainaukset kasvaneet 5,5 %
- kirjastokäynnit kasvaneet 5,3 %
- verkkokäynnit vähentyneet 35,7 %

Kulttuuritoimi

Kulttuuritoiminnan tavoitteena on edistää ja kehittää kulttuurin harrastusta.

Toiminnalliset tavoitteet

Kulttuuritapahtumien määrä 10 kpl/v

- Kulttuuritapahtumia on järjestetty reilusti yli tavoitteen eli 23 kpl.

Taloudelliset tavoitteet

- Toimintakate alitti tavoitearvion 2,2 %.

Nuoriso- ja liikuntatoimi

Nuorisotyön tehtävänä on järjestää nuorille mielekästä toimintaa ja tarjota mahdollisuus vapaa-ajan viettoon nuoriso- ja liikuntatiloissa sekä syrjäytymisen ehkäisy.

Liikuntatoimen tehtävänä on ylläpitää kuntalaisille perusliikuntapalveluja, valvoa liikuntapaikkojen ja -alueiden olosuhteita sekä edistää kuntalaisten liikunnallista terveellistä elämäntapaa.

Yleistä

- Nuorisotilat ovat olleet avoinna lähes tavoitteiden mukaisesti sekä Sonkajärvellä että Sukevalla.
- Jäähalli avattiin kuukautta myöhemmin kuin aiempina vuosina johtuen kohonneista energiakustannuksista.
- Jäähallin käyttäjämäärät eivät ole tehostuneesta markkinoinnista huolimatta lisänneet uusia vuoroja tai käyttöastetta, pienenevät ikäluokat vaikeuttavat lasten ja nuorten sekä aikuisten harrastajajoukkueiden kasaamista.
- Nuorisovaltuustoon osallistuneiden määrä on ylittänyt tavoitteen.

Toiminnalliset tavoitteet

Etsivän nuorisotyön asiakasmäärä ei kasva

- Etsivän nuoristyön asiakasmäärä on laskenut hieman.

Liikuntahallin, kuntosalin ja jäähallin käyttäjämäärä (hlö/vuosi)

- Kuntosalin asiakasmäärä on lisääntynyt.
- Jäähallin käyttäjämäärä pysynyt lähes samana käyttäjätunteihin nähden.

Taloudelliset tavoitteet

- Toimintakate ylitti tavoitearvion 2,2 %.

3.5 Tekninen lautakunta

Tekninen toimi

Teknisen toimen palvelut tukivat kuntastrategian mukaisten tavoitteiden toteutumista. Tavoitteena oli hyvä ja monipuolinen tonttitarjonta, hyvät liikenneyhteydet ja molempien kuntataajamien kehittäminen viihtyisäksi.

Tekniset toiminnan toiminnalliset tavoitteet ovat toteutuneet.

Tekninen lautakunta vahvisti päivitetyn kunnan kiinteistöselvityksen kokouksessaan 13.12.2023 § 104. Siihen liittyen Puotilan tiloissa toiminut työpaja siirtyi alkuvuodesta 2024 Sukevan liikekeskukseen kunnan toisten palveluiden yhteyteen.

Tarkastuslautakunta odottaa investointien 10 vuotissuunnitelman päivittämistä ajankohtaiseksi.

Liikenneväylät

- Molempien taajamien talvikunnossapito on jatkunut syksyllä 2022 tehtyjen sopimusten puitteissa.
- Yksityisteiden kunnossapitoavustuksilla on turvattu kunnan eri alueiden tieverkoston ylläpitoa ja kohtuullisen hyviä liikennöintiolosuhteita.

- Suurimpana liikenneturvallisuutta edistävänä suunnittelukohteena oli erilliskaistan suunnittelu Kajaanintielle Sukevantien liittymään. Liittymän suunnittelun aloittamisesta ei ole päästy yhteisymmärrykseen Kajaanintien tienpitäjän, Pohjois-Savon ELY-keskuksen kanssa.
- Iisalmentielle toteutettiin yhteishankkeena Pohjois-Savon ELY-keskuksen kanssa tievalaistus välille Kaijanlammentie-Savonvirran pysähdysalue.
- Esteettömyys on erityisesti huomioitu valmistuneen terveysaseman pääsisäänkäynnissä.

Kehittämiskohteet

- Sansia Oy:n kilpailuttaman talvikunnossapidon laadun toteuttamista on valvottu, mutta valvonnan toteuttamista tulee parantaa edelleen.

Investoinnit

- Investointimenoja kertyi selvästi vuotta 2022 vähemmän. Investoinneista valmistuivat mm. terveyskeskuksen peruskorjaus, kirjaston kellarissa olevien tilojen ilmanvaihdon korjaus sekä koulukeskuksen juhlasalin lattian uusiminen.
- Sonkajärven urheilukentän peruskorjaus alkoi loppuvuodesta 2023 ja se valmistuu kesällä 2024. Kohteelle on saatu Itä-Suomen Aluehallintovirastolta myönteinen investointiavustuspäätös.
- Tekninen lautakunta päätti 19.4.2023 § 29 keskeyttää Sukevan vesitornin saneerauksen hankinnan, koska tarjoushinnat ylittivät huomattavasti tilaajan toteuttamiseen varaamat määrärahat.
- Kunnan investointipaineet ovat edelleen merkittävät.

Tilapalvelu

- Joulukuussa valmistuneessa kiinteistöselvityksessä on otettu huomioon rakennusten kunto, korjaustarve, käyttötarve ja käyttöaste. Vuonna 2023 ei purettu tai myyty rakennuksia.
- Peruskorjaukset toteutettiin investointisuunnitelman mukaisesti.
- Ylläpitovuokria on korotettu vuokrasopimusten ehtojen mukaisesti yleistä kustannustason nousua vastaavaksi.

Kehittämiskohteet

- Tarkastuslautakunta edellyttää, että kunnan on edelleen aktivoitettava kiinteistöstrategian osalta, etenkin myytävät kiinteistöt.
- Kunnan kiinteistöjen lämmityskustannusten ennakointi on hankalaa. Kunnan lienee pohdittava vaihtoehtoisten energialähteiden mahdollisuuksia.

Ympäristö- ja viheralueet

- Jo usean vuoden vireillä ollut torin rakentaminen keskustelutti kuntalaisia sekä teknistä lautakuntaa. Vuoden loppupuolella nousi esiin vaihtoehtoinen torialueen sijaintipaikka. Lopullinen ratkaisu siirtyi vuoden 2024 puolelle.
- Alueiden ja liikuntapaikkojen hyvä hoito on tukenut kunnan strategisia tavoitteita.

Vesihuoltolaitos

- Sonkajärven kunnanvaltuusto teki 14.11.2022 päätöksen kunnan vesihuoltolaitoksen yhtiöittämisestä. Yhtiön hallitus valmisti syyskaudella 2023 käytännön toimia.
- Hulevesiviemärit jäivät edelleen kunnan hoidettaviksi. Liikkeenluovutus tapahtui 1.1.2024.
- Vesihuoltolaitoksen perus- ja käyttömaksuja nostettiin teknisen lautakunnan päätöksen mukaisesti 1.4.2023 alkaen.
- Vesihuoltolaitoksen monivuotista projektia etäluettavien mittareiden vaihtotyöstä on edelleen toteutettu vuonna 2023. Asiakkaiden vesimittareista etäluettavia on n. 85 %.
- Vesihuoltolaitoksen toimintatuotot alittivat talousarvioennusteesta. Toimintakulut olivat noin 8 % enemmän kuin talousarviossa oli arvioitu.
- Ylitys johtui Sonkajärven taajaman alueella olleesta vesivuodosta ja sen etsimisestä sekä sähkökustannusten ennakoitua korkeammasta noususta.

Rakennusvalvonta

- Lopputarkastuksien suorittamiseen on panostettu huomattavasti vuoden 2023 aikana.
- Katselmuksia on tehty 840 kpl, mikä on merkittävästi arvioitua enemmän. Tilinpäätöksestä ei asiaa ole perusteltu.

Kehittämiskohteet

- Rakennuslupien käsittelyaika on ollut kolme kuukautta tavoiteajan ollessa yksi kuukausi. Käsittelyaikojen venymiseen on kiinnitettävä huomiota.

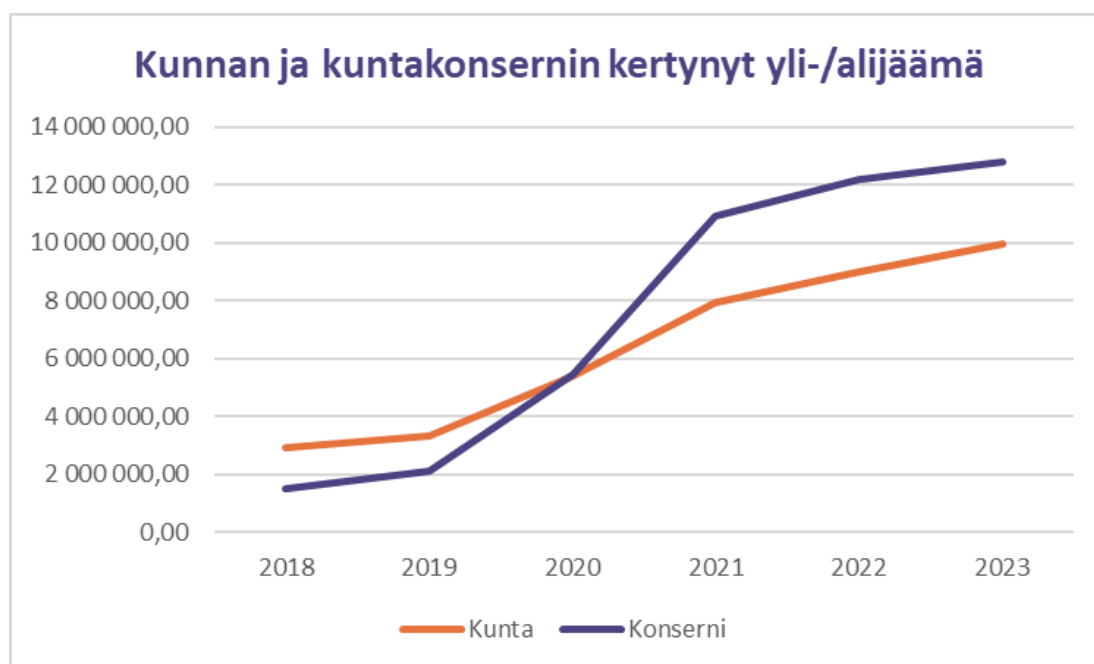
Palo-, pelastus- ja suojelutyö

Tehtäväalue on siirtynyt Pohjois-Savon Hyvinvointialueen vastuulle 1.1.2023. Kunta on tilinpäätöksessä varautunut mahdollisiin takautuviin henkilöstön varalolokorvauksien maksuun.

3.6 Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen

3.61 Kunnan taloudellisten tunnuslukujen kehitys

Tarkastuslautakunnan yksi lakisääteisistä tehtävistä on arvioida talouden tasapainotuksen toteutumista tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävyttä, jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää. Kunnan taseessa ei ole kattamatonta alijäämää 31.12.2023 tilinpäätöksessä. Myös kuntakonsernin kertynyt jäämä on positiivinen.

Kunnan ja kuntakonsernin kertynyt jäämä yhteensä vuosina 2018-2023

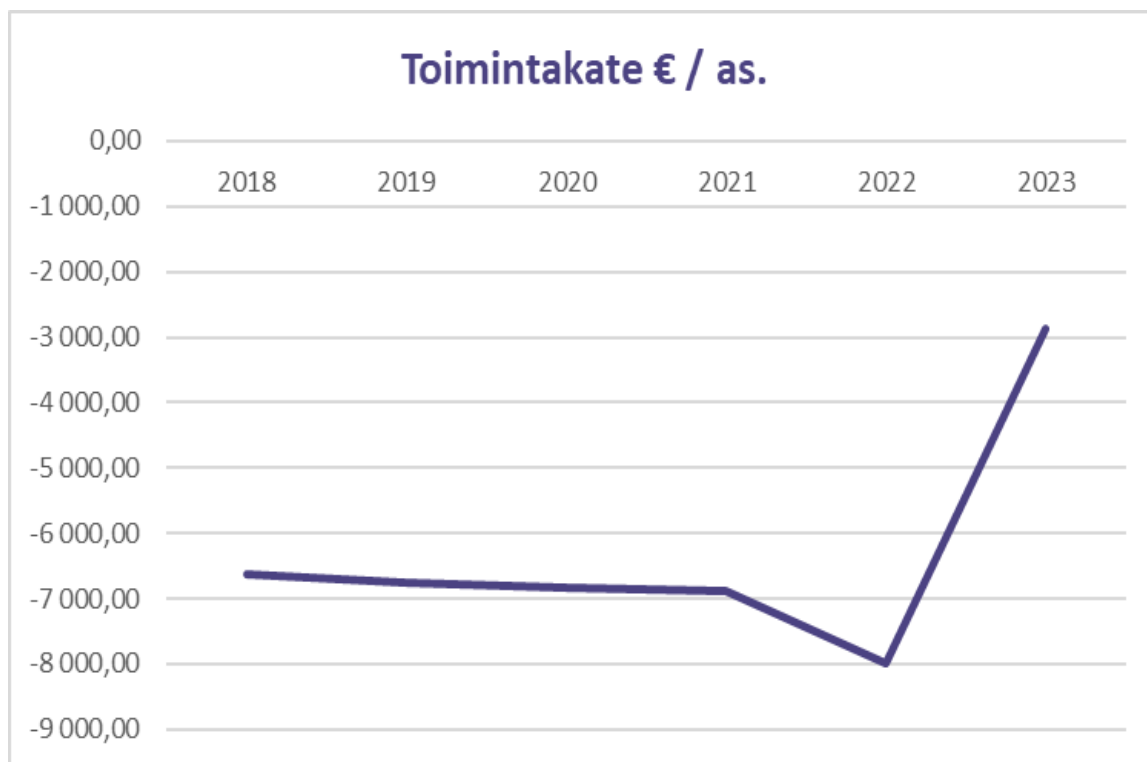
Kuntalain 118 § mukaan erityisen vaikeassa taloudellisessa asemassa olevan kunnan arviointimenettely voidaan käynnistää, mikäli kunta ei ole kattanut kunnan taseeseen kertynyttä alijäämää 110 §:n 3 momentissa säädettyssä määräajassa tai jos asukasta kohden laskettu konsernialijäämä on ylittänyt viimeisimmässä tilinpäätöksessä 1000 euroa ja sitä edeltäneessä 500 euroa. Arviointimenettely on mahdollista käynnistää myös 118 §:n neljännen momentin kriteerien täytyessä. Alla olevassa taulukossa on koonti Sonkajärven kunnan taloudellisesta tilanteesta suhteessa näihin tunnuslukuihin.

● = Kriteeri ei täyty ● = Kriteeri on täyttymässä ● = Kriteeri täyttyy

Kriisikuntakriteeri		2022	2023	Kriteerin tila
Asukasta kohden laskettu kertynyt alijäämä on kunnan viimeisessä konsernitilinpäätöksessä vähintään 1000 euroa ja sitä edeltäneenä vuonna vähintään 500 euroa.	Raja-arvo Toteuma	0 3322	0 3525	●
<u>Tai jos kahden viimeisen tilinpäätöksen mukaan seuraavat tunnusluvut täyttyvät:</u>				
<ul style="list-style-type: none"> Kuntakonsernin vuosikate on kahtena peräkkäisenä vuonna alle 80% pois-toista. 	Raja-arvo Toteuma	80 % 188 %	80 % 220 %	●
<ul style="list-style-type: none"> Kunnan tuloveroprosentti on vähintään 2,0 prosenttiyksikköä korkeampi kuin kaikkien kuntien painotettu keskimääräinen tuloveroveroprosentti (2022 20,01 %; 2023 7,38 %) 	Raja-arvo Toteuma	22,01 % 21,25 %	9,38 % 8,61 %	●
<ul style="list-style-type: none"> Asukasta kohden laskettu kuntakonsernin lainojen ja vuokravastuiden määrä ylittää kaikkien kuntien konsernitilinpäätöksen lainojen ja vuokravastuiden keskimääräisen määrän vähintään 50 prosentilla. 	Raja-arvo Toteuma	3378* 2307	3323* 1509	●
<ul style="list-style-type: none"> Konsernitilinpäätöksen laskennallinen lainanhoidokate on alle 0,8. 	Raja-arvo Toteuma	0,8 8,4	0,8 2,2	●

* Käytetty lainakanta per asukas -lukua

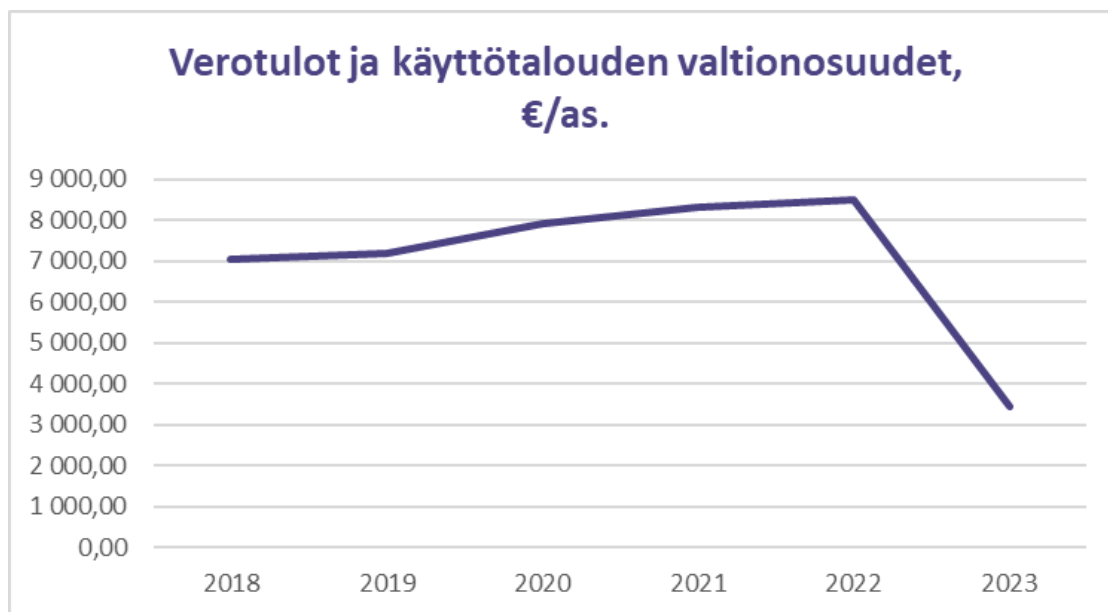
Toimintakate kuvaa toimintakulujen ja -tuottojen välistä erotusta, joka kunnallistaloudessa on aina miinusmerkinen, koska verotulot ja valtionosuudet esitetään tuloslaskelmassa vasta toimintakatteen jälkeen. Toimintakate ilmoittaa, paljonko käyttötalouden kuluista jää katettavaksi verorahoituksella (verotulot ja valtionosuudet). Alla olevassa kuviossa tarkastellaan toimintakatteen kehitystä 2018-2023.

Toimintakate asukasta kohden 2018-2023

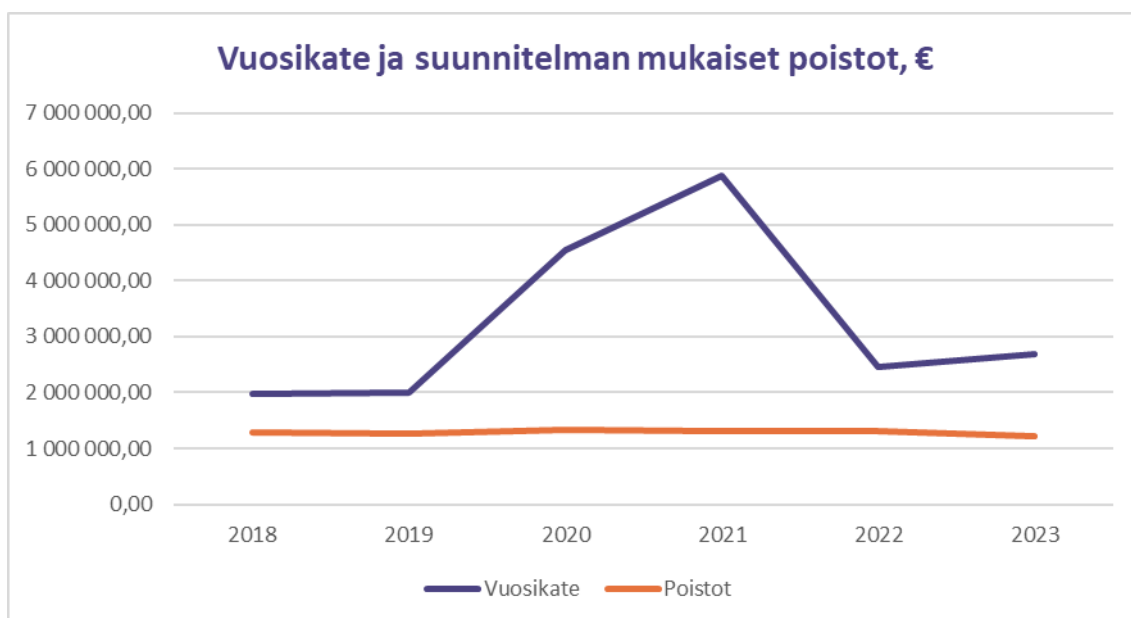
Vuoden 2023 tilinpäätöksen mukaan kunnan toimintakate toteutui edellisvuosia parempana, joka johtuu paljolti hyvinvointialueuudistuksen tuomasta kulu- ja tulorakenteen voimakkaasta muuttumisesta. Toimintakatteen toteuma tilikaudelta 2023 oli -10,5 M€ ja ylitystä talousarvioon oli 1,7 prosenttia. Toimintatuotot toteutuivat talousarviota 0,26 M€ parempana, mutta toimintamenot ylittyivät 0,43 M€. Suurin euromääräinen ylitys oli palvelujen ostoissa 0,33 M€ ja 7,3 prosenttia.

Verotulot asukasta kohden laskivat tilikaudella 45 % ja asukaskohtaiset valtionosuudet 72 % johtuen sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen siirtymisestä hyvinvointialueille 1.1.2023 alkaen. Muutoksen myötä kuntien verotulojen ja valtionosuuksien rakennetta uudistettiin voimakkaasti. Verotulojen kertymä tilikaudella 2023 oli 8,10 M€ ja valtionosuuksien 4,46 M€, jotka molemmat ylittivät muutetun talousarvion.

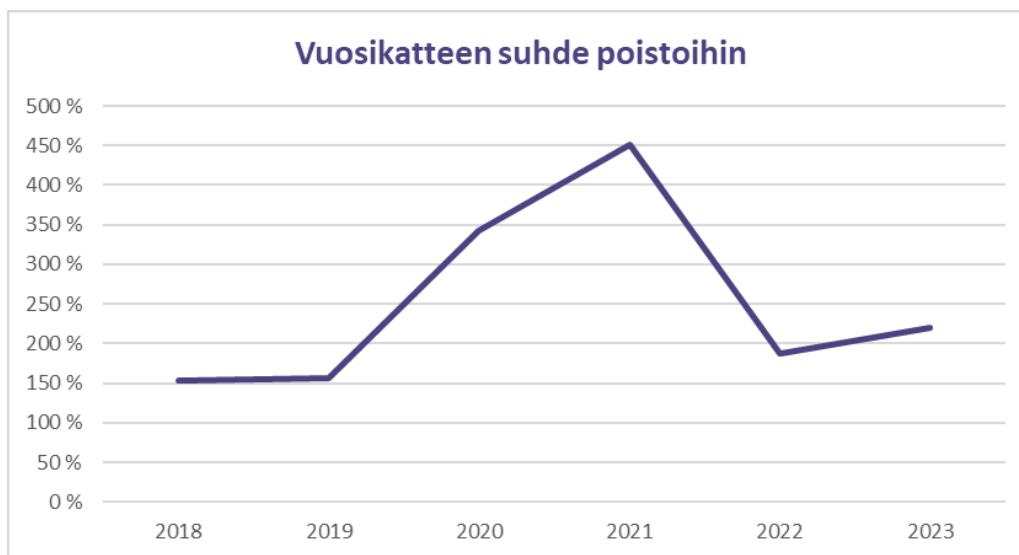

Verotulojen ja valtionosuuksien kehitys asukasta kohden 2018-2023

Vuosikate osoittaa kunnan tulorahoituksen, joka jää käytettäväksi investointeihin, sijoituksiin ja lainanlyhennyksiin. Vuosikate on keskeinen luku arvioitaessa tulorahoituksen riittävyyttä. Perusoletus on, että mikäli vuosikate on siitä vähennettävien poistojen suuruinen, kunnan tulorahoitus on riittävä. Seuraavassa kuviossa esitetään, miten vuosikate on kattanut suunnitelman mukaiset poistot vuodesta 2018 lähtien. Vuonna 2023 vuosikate asukasta kohden oli 739 euroa, joka kattoi poistot 220 prosenttisesti.

Vuosikate ja suunnitelman mukaiset poistot vuosina 2018-2023

Vuosikatteen suhde poistoihin vuosina 2018-2023

3.62 Vertailu Pohjois-Savon muihin kuntiin

Alla olevassa taulukossa on vertailtu Sonkajärven kunnan talouden tunnuslukuja lähialueen kuntiin sekä koko Pohjois-Savon keskiarvoihin. Kuntien luvut on poimittu kunnanhallitusten käsittelemiltä vuoden 2023 tilinpäätöksiltä. Pohjois-Savon osalta käytettiin neljän ensimmäisen tunnusluvun osalta Kuntaliiton Tilinpäätösarviot 2023 -tietokannan lukuja ja loput tunnusluvut ovat toteutuneiden vuoden 2022 tilinpäätösten keskiarvoja.

● = Parempi
 ● = Keskiarvoa
 ● = Huonompi

Tunnusluku	Pohjois-Savo	Iisalmi	Vieremä	Rautavaara	Sonkajärvi	Suhteessa maakuntaan
Verotulot ja vos / as.	2 956,00	3 308,08	3 914,19	3 296,62	3 455,89	●
Toimintakate / as.	-2 495,00	-2 581,14	-3 110,10	-2 950,39	-2 876,14	●
Vuosikate / as.	-	725,76	921,28	466,09	738,75	●
Vuosikate / poistot	120 %	151 %	282 %	90 %	220 %	●
Lainat ja vuokravastuut / as.	4 647,00	4 458,10	1 619,06	2 730,53	1 508,94	●
Konsernin lask. lainanhoitokate	1,00	1,40	1,80	1,00	2,20	●
Investointimenot / as.	638,00	2 804,28	603,74	321,78	609,53	●
Konserni-jäämä / as.	1 274,00	2 851,99	6 612,32	4 877,31	3 525,32	●

Tarkastuslautakunta toteaa

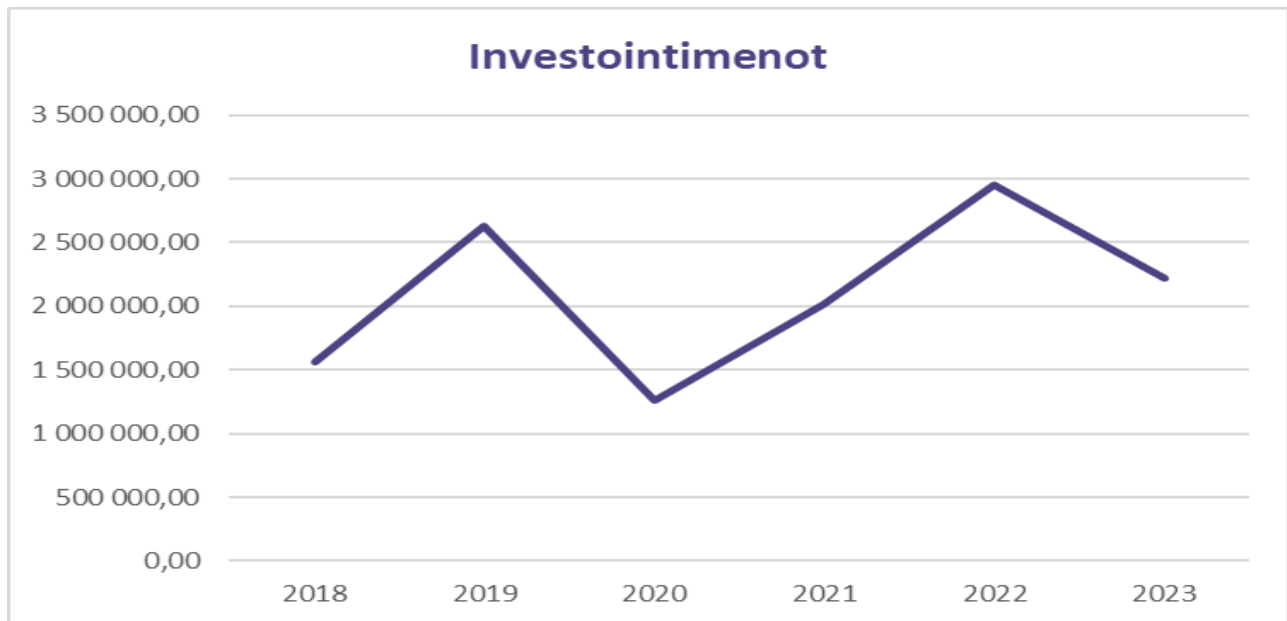
Kunnan taloudellinen tilanne on vuoden 2023 lopussa vakaa. Kriisikuntakriteerit on positiivisesti ylitetty.

Kunnan vertailuluvut toisiin Pohjois-Savon kuntiin ovat pitkälti suotuisat. Olemme pitkälti riippuvaisia valtionosuuksien kehitymisestä tulevina vuosina. Ikärakenteemme takia keskimääräinen ansiotulo asukasta kohden alittaa maakunnan vertailuluvut.

Tulevien vuosien haasteena on valtionosuuksien kehittymisen ohella ikärakenteen heikkeneminen yhdessä elinkeinorakenteen muutokset mm. maatalouden osalta.

Investointien pitkäaikainen suunnittelu varmistaa osaltaan talouden tasapainon.

3.62 Investoinnit

Kunnan investointimenojen kehitys 2018-2023

Investointimenoja oli varattu talousarviomuutosten jälkeen 2,570 milj. euroa ja toteutuneet investointimenot olivat 2,216 milj. euroa. Investointien tulot toteutuivat odotettua suurempana, joten menojen ja tulojen netto oli lopulta -0,253 miljoonaa euroa. Muutetussa talousarviossa nettoinvestoinnit oli budjetoitu -2,294 miljoonan euron tasolle.

Talousarviossa budjetoimaton investointien tulo johtui vapaaehtoisen sote kuntayhtymän muutos- ja purkamiskirjauksista määrältään 1,891 miljoonaa euroa.

Tilikauden aikana valmistuneista investoinneista suurin yksittäinen hanke oli terveyskeskuksen peruskorjaus 1,834 milj. euroa. Investointiohjelma ei toteutunut Sukevan vesitornin peruskorjaushankkeen osalta, jonka tekninen lautakunta keskeytti tarjousten ylitettyä hankkeelle varatut määrärahat.

Tarkastuslautakunta toteaa

Investointihankkeet on toteutettu investointisuunnitelman mukaisina eikä olennaisia määrärahojen ylityksiä yksittäisten hankkeiden osalta tapahtunut.

3.7 Tytäryhtiöt

Sonkakoti Oy

- Sonkakodin tavoitteet ovat toteutuneet. Kunta omistaa yhtiön 100 %:sti.
- *Yhtiön toimintaa on ohjattu ja johdettu määrätietoisesti. Keskivuokra 9,13 euroa/m²/kk on kilpailukykyinen, kunnantalon vuokra on määritetty erikseen (19,59 €/m²/kk alv 0 %).*
- *Haasteena on käyttöasteen laskeminen lievästi ja oli tilinpäätösvoodelta 95,7 %.*

Sonkajärven Vesi Oy

Yhtiön käytännön toiminta käynnistyi 1.1.2024. Yhtiön toiminnan valmistelu eteni Yhtiön hallituksen johdolla.

Aluekehityssäätiö ja Aluepro Oy

Aluepro Oy myytiin 24.2.2024 MediaBot Oy:lle. Aluekehityssäätiö ajettiin vuoden aikana alas ja sen velvoitteet on hoidettu kunnalle ja yhteistyökumppaneille. Säätiön hallitus haki Säätiön selvitystilaan 19.12.2023 ja mahdollisten velkojen annettu julkinen haaste päättyi 5.4.2024.

Hyvinvointialueiden käynnistymiseen liittyen seuraavien tytäryhtiöiden Ylä-Savon SOTE kuntayhtymä, Pohjois-Savon sairaanhoitopiiri ky ja Vaalijalan ky liittyvät päätökset on käsitelty asianmukaisesti kunnanvaltuustossa. Tilinpäätöksen kirjauksissa on noudatettu Kirjanpitolautakunnan hyvinvointi- ja kuntajajoston ohjeistusta.

4. Henkilöstö

Hyvinvoiva ja osaava henkilöstö on kunnan tärkein voimavara.

- Sonkajärven kunnan henkilöstö vuoden 2023 lopussa oli 146 henkilöä. Henkilöstöllä oli 1.1.-31.12.2023 sairauspoissaoloja 1 801 kalenteripäivää. Vuonna 2022 sairauspoissaoloja on ollut 1 898 kalenteripäivää. Sairauspoissaolot ovat vuonna 2023 alentuneet 97 kalenteripäivällä vuodesta 2022.
- Tapaturmista johtuvia poissaoloja vuonna 2023 oli 94 kalenteripäivää. Vuonna 2022 poissaolopäiviä tapaturmien vuoksi oli 130 kalenteripäivää.

Tarkastuslautakunta arvostaa, että kunta tarjoaa henkilöstölle kouluttautumismahdollisuuden. Se on keskeinen, erinomainen tuki jokaiselle kunnan palveluksessa olevalle.

- Kunnan henkilöstöllä oli käytettävissä viikoittainen työhyvinvointivuoro kunnan kuntosalilla. 1.9.2023 alkaen siirryttiin sähköiseen Smartum-etuun, arvo 50 euroa/henkilö. Smartum-etuja käytti yhteensä 111 henkilöä.

Tarkastuslautakunta toivoo, että kunta kartoittaa yhdessä henkilöstön kanssa uusia keinoja työhyvinvoinnin ylläpitämiseen ja palkitsemiseen.

5. Sisäinen valvonta ja riskien hallinta

Kunnanvaltuusto on hyväksynyt riskienhallintaohjeet 17.12.2018 sekä sisäisen valvonnan ohjeen 14.11.2016. Riskienhallintaohjeen perusteella kunnan toimielimien tulisi hyväksyä vuosittain riskienhallintaohjelma, jonka laatimiseen osallistuvat tulosalueen esimiehet. Tilikaudella sivistyslautakunta, kunnanhallitus ja -valtuusto sekä tekninen lautakunta ovat käsitelleet vuosittaiset riskienhallintaohjelmansa.

Toimintakertomuksesta ilmenee, miten riskien hallinta ja siihen liittyvä sisäinen valvonta ja konsernivalvonta on kunnassa järjestetty.

5.1 Riskien hallinta

Toimintakertomuksella kuvataan hyvinvointialuemuutoksen vaikutusta kunnan riskeihin. Riskit pienenevät kasvavien sosiaali- ja terveydenhuollon kustannusten myötä. Toisaalta strategiset riskit kasvavat päätöksenteon siirtyessä pois kunnalta. Toiminnallisten riskien osalta kunnassa on tärkeimpänä tunnistettu henkilöstön ikääntyminen. Toimintakertomuksella arvioidaan keskimääräisen eläkepoistuman olevan keskimäärin neljä henkilöä vuosittain tulevana vuosina. Tähän riskiin liittyy olennaisesti myös kasvava kunta-alan työvoimapula. Kun-

nassa tulee pohtia keinoja tehtäväkokonaisuuksien mielekkyyteen sekä riittävään kompensaatioon, jotta riskiä saadaan lähivuosina kontrolloitua. Taloudellisenä riskinä toimintakertomuksella mainitaan vähenevä väestöpohja, joka pienentää kunnan saamia verotuloja ja valtionosuuksia. Myös TE-uudistuksella on vaikutusta kunnan talouteen tulevina vuosina sitä kautta, että kunnan rahoitusvastuu työmarkkinatuen, peruspäivärahan sekä ansiopäivärahan perusosan suhteen laajenee. Edellä mainituista varsinkin työmarkkinatuki vaihtelee eniten, joka luo oman riskinsä kunnan talouden suunnitteluun.

5.2 Sisäinen valvonta

Kunnassa on vuonna 2023 keskitytty sisäisen valvonnan osalta sopimushallintaan. Toimintakertomuksessa on todettu, että sopimushallintaa on edelleen syytä kehittää erityisesti kiinteistöjen ja maa-alueiden vuokraamista koskevien sopimusten osalta. Lisäksi sopimusten hallintaprosessia on kehitettävä päätöksenteosta toimeenpanoon ja laskutukseen saakka. Toimintakertomuksella todetaan myös, että kunnan ostolaskuprosessia on selkeytettävä asiatarkastus- ja hyväksyntäroolien osalta. Kunta on sisäisessä valvonnassaan tilikaudella 2023 havainnut puutteen myös hankintoihin liittyvissä menettelytavoissa. Puute on korjattu ohjeistamalla henkilöstöä mm. maksuaikakorttien säilytyksen, laskujen asiatarkastuksen ja hyväksynnän osalta.

Tietohallinnan osalta tehtiin vuonna 2023 yksi ilmoitus tietoturvapoikkeamasta, josta tehtiin ilmoitus valvovalle viranomaiselle.

Tilintarkastajat ovat myös tarkastaneet sisäisen valvonnan toimivuutta eri tarkastusprosessien yhteydessä.

Tarkastuslautakunta toteaa/esittää

Kunnanhallitus on käsitellyt alkuvuoden 2024 kokouksessaan valtionosuuspäätöksen omana pykälänään ja päättänyt tyytyä päätökseen. Tarkastuslautakunta on suositellut tätä edellisessä arviointikertomuksessaan.

Toimintakertomuksen mukaisesti kunnassa on tunnistettu keskeiset kunnan toimintaan liittyvät riskit.

Sisäisen valvonnan osalta on käytäntöjen sujuva toimivuus varmistettava kaikissa tilanteissa.

6. Tarkastuslautakunnan **havainnot** /mietteitä/pohdintoja tulevaan

- Päättynyt vuosi oli kunnalle erinomainen, etenkin talouden osalta. Tulevat vuodet ovat useasta syystä näkymiltään vakavat, johtuen useasta eri syystä. Keskeisinä ovat väestökehitys, väestön ikääntyminen, valtionosuudet, HVA palveluiden tulevaisuus, verokertymät.
- Keskeinen pohdinnan aihe on: Miten varmistetaan toimintaedellytykset itsenäisenä kuntana?
- Kunnan tulee kehittää yhteistyötä niin MTK Sonkajärven kuin Sonkajärven Yrittäjien kanssa. Yrittäjäyhteistyön keinojen kartoitus ja painopisteet sekä hyvien käytäntöjen oppiminen toisilta.
- Kuntalaisiltojen säännöllinen toteuttaminen jatkossakin eri teemoilla.
- Turvallisuuden huomioiminen esim. tietoturvallisuus nykyistä korostetummin, lähinnä kunnan ulkopuolisten tekijöiden takia.
- Hyvinvointiraportti 2023 ei ollut arviointikertomuksen valmistelun aikana käytössä. Sen osalta arviointi suoritetaan syksyllä luovutettavan väliarvioinnin yhteydessä.

Tarkastuslautakunta kiittää kuntalaisia, kunnan viranhaltijoita ja työntekijöitä sekä luottamushenkilöitä hyvin onnistuneesta vuodesta.

Sonkajärvi 21.5.2024

Tarja Pirkkalainen

Ester Halonen

Esa Tauriainen

Seppo Kainulainen

Eila Leskinen